

Huvudman

Specialpedagogiska Skolmyndigheten
spsm@spsm.se

Beslut

Datum 2024-12-05

Dnr 2023:6655

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av specialskolan Hällboskolan Kungsholmen i Stockholms kommun;
nu fråga om uppföljning av beslut den 15 december 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen beslutade den 15 december 2023 att förelägga Specialpedagogiska Skolmyndigheten att senast den 15 april 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande anmälan till rektor för utredning av behov av särskilt stöd. Vidare tilldelade Skolinspektionen Specialpedagogiska Skolmyndigheten en anmärkning rörande underrättelse om beslut om åtgärdsprogram och hur man överklagar beslut om åtgärdsprogram.

Specialpedagogiska Skolmyndigheten har den 15 april 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Huvudmannen har i komplettering i juni 2024 redogjort för hur anmälningsförfarandet går till.

Skolinspektionen har den 14 juni 2024 genomfört kompletterande intervjuer med lärare och specialpedagoger på skolan.

Huvudmannen har även, efter begärd komplettering, inkommit med elevakter kopplat till elevers eventuella behov av stöd i september 2024 samt kompletterande uppgifter om enskilda elever och beslut om åtgärdsprogram i oktober 2024.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet. Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Specialpedagogiska Skolmyndigheten följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmälan av elever för utredning om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 15 december 2023 bedömde Skolinspektionen att huvudmannens verksamhet vid Hällboskolan Kungsholmen brustit gällande anmälan av elever för utredning om behov av särskilt stöd. Detta då det fanns brister i skolans arbete när det gäller att anmäla elever för utredning av behov särskilt stöd till rektorn och huvudmannen.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår bland annat följande. Rektor träffar återkommande alla arbetslag inom ramen för skolans mötesorganisation. Vid dessa tillfällen har information delgetts om skollagens bestämmelser om särskilt stöd. I detta har ingått information om skyldigheten att anmäla till rektorn när en elev befaras att inte nå betygs-kriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper i ett ämne, och hur personal på skolan ska gå till väga för att fullgöra denna skyldighet.

Den redovisning, och komplettering huvudmannen inkommit med, innehåller vidare en beskrivning av hur anmälningsförfarandet ska gå till. Bland annat framgår att anmälan ska innehålla uppgifter om betygs-kriterier/kriterier för bedömning av kunskaper eleven minst ska uppnå och vilka som eleverna riskerar att inte uppnå. Vidare ska det stöd som eleven ges för tillfället anges.

Av intervju med lärare framgår också att personalen på skolan har fått information om hur anmälan till rektorn för utredning om särskilt stöd ska gå till. Samtlig personal på skolan ska ha deltagit vid de olika informations-tillfällena. Av intervju med lärare framgår vidare att det finns en tydligare struktur för arbetet med extra anpassningar och uppföljningar. Det innebär att de på skolan tidigare kan få en uppfattning om hur det går för elever och vilka elever som de ska gå vidare med och anmäla.

En lärare uppger i intervju att det inte alltid behövs ett åtgärdsprogram för eleverna på skolan. Det för att eleverna kan sikta på ett E årskurs 10 och för att läroplanen inte är anpassad för eleverna i specialskolan. En lärare uppger att elever med ett F inte alltid ska ha åtgärdsprogram, men om eleven har F i två kärnämnen blir det ett åtgärdsprogram.

I intervju med lärare framgår vidare att det finns elever som fått F i betyg trots extra anpassningar som inte blivit anmälda för utredning om särskilt stöd. En lärare uppger att det i vissa fall räcker med att få in ytterligare extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning. En annan lärare uppger att hans elever som fått F redan har åtgärdsprogram. En annan

lärare förklarar att när lärarna ser att en elevs progression är god, bedömer de att eleven kommer att nå ett E i årskurs 10. Vidare framkommer att det finns en elev som har haft extra anpassningar, som nu behöver ytterligare åtgärder. Eleven har, enligt en lärare, bara ett år på sig och "går över till åtgärdsprogram".

I intervju med specialpedagoger framgår att rutinen för anmälningsförfarandet om särskilt stöd har uppdaterats och att samtlig personal på skolan har fått information om detta. Det är mentors ansvar att anmäla om eleven har stannat upp i sin progression. Vidare framgår att om en elev har haft extra anpassningar och trots det inte når kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna, går det direkt vidare till en utredning om behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen fick i november 2023 in information om elever. Skolinspektionen ställt frågor om från huvudmannen. Vid en uppföljning i juni 2024 framkom att informationen som lämnades om tre elever (elev 5, 6 och 11) inte verkade stämma.

I november 2023 uppgav huvudmannen i ett yttrande till Skolinspektionen att elev nr 5 skulle anmälas till EHT (elevhälsoteamet) vid terminens slut om hen inte klarar sina kurser. Specialpedagoger vid skolan uppgav i intervju i juni 2024 att eleven inte blivit anmäld, trots att eleven fortfarande inte hade blivit godkänd i ett ämne. I komplettering från huvudmannen som inkom i oktober 2024 uppges att eleven har extra anpassningar och blivit anmäld till EHT i oktober 2024. Vidare framgår att utredning om särskilt stöd pågår.

I november 2023 uppgav huvudmannen att elev nr 11 är anmäld, utredd och att beslut om att upprätta åtgärdsprogram fattats. Specialpedagoger vid skolan uppgav i intervju i juni 2024 att eleven inte är anmäld. Lärare uppgav i intervju i juni 2024 att eleven inte ges extra anpassningar samt att eleven klarat alla ämnen utom svenska som andraspråk. I komplettering från huvudmannen som inkom i oktober 2024 uppges att eleven har extra anpassningar och har blivit anmäld till EHT i oktober 2024. Vidare framgår att utredning om särskilt stöd pågår.

I november 2023 uppgav huvudmannen att elev nr 6 är anmäld, utredd och att beslut om att upprätta åtgärdsprogram fattats. Specialpedagoger vid skolan uppgav i intervju i juni 2024 att eleven skulle anmälas då eleven har F i fem ämnen. Huvudmannen har till Skolinspektionen inte lämnat in några underlag för eleven som visar på att eleven haft åtgärdsprogram. I en komplettering till Skolinspektionen som inkom i oktober 2024 framgår att beslut om åtgärdsprogram fattats i augusti 2024.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

För en elev i specialskolan ska särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap 10 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att Specialpedagogiska skolmyndigheten har vidtagit de åtgärder som Skolinspektionen förelade huvudmannen att vidta i beslutet från den 15 december 2023.

Huvudmannen har också sett till att de elever som tidigare inte anmälts för utredning om behov av särskilt stöd nu har anmälts och utretts.

Av Skolinspektionens utredning framgår att rutinerna för vilka elever som ska anmälas till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd förvisso har förtydligats. Trots detta förefaller det fortfarande, hos personal, finnas en uppfattning om att om en elev gör en progression behöver eleven inte anmälas till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd. Det trots att det finns en risk att eleven inte kommer uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. Av Skolinspektionens utredning framgår dock inte att det finns elever som de facto inte har anmälts för utredning om behov av särskilt stöd där det rätteligen borde ha gjorts och avslutar därför ärendet i denna del.

Skolinspektionen vill dock, åter igen, poängtera att det är inte tillräckligt att skolan konstaterar att en elev gör progression över längre tid med extra anpassningar om stöd i form av extra anpassningarna i nuläget inte bedöms räcka till för att eleven ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Om en elev, som trots extra anpassningar befaras inte nå betygskriterierna, inte anmäls till rektorn eller utreds för sitt behov av särskilt stöd riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som eleven har behov av och rätt till. Utan en utredning är det också svårare för lärare och rektorn att veta om de insatser som sätts in motsvarar elevens faktiska behov.

Underrättelse om beslut om åtgärdsprogram och hur man överklagar beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 15 december 2023 bedömde Skolinspektionen att huvudmannens verksamhet vid Hällboskolan Kungsholmen brustit gällande underrättelse om beslut av åtgärdsprogram och hur man överklagar åtgärdsprogram. Detta då det fanns elever och vårdnadshavare som fått del av beslut om åtgärdsprogram cirka en månad efter, i ett fall nästan två månader efter, att beslut om åtgärdsprogram fattats.

Av inkommen redovisning från huvudmannen framgår att en checklista kring delgivning av beslut har utarbetats. Det finns också en mall för beslut om åtgärdsprogram med tydlig överklagandehänvisning. Information om beskriven process och arbetssätt har lämnats till personal på skolan av rektor och biträdande rektor. Vidare framgår av inkommen redovisning att beslut om åtgärdsprogram delges omedelbart till elev och vårdnadshavare. Av inkomna åtgärdsprogram som beslutats under hösten 2024 framgår också att vårdnadshavare och elev fått ta del av åtgärdsprogrammet när det beslutats.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. (3 kap. 9 § skollagen)

Ett beslut om åtgärdsprogram som fattas av rektorn enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Vid prövning av ett överklagande ska nämnden antingen fastställa eller upphäva det överklagade beslutet. Om det överklagade beslutet upphävs ska ärendet, om det behövs, visas åter till rektorn för ny prövning. (28 kap. 16 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas bl.a. bestämmelsen 33 § i förvaltningslagen (2017:900). (29 kap. 10 § skollagen). En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövligt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till. En underrättelse om hur man överklagar ska innehålla information om vilka krav som ställs på överklagandets form och innehåll och vad som gäller i fråga om ingivande och överklagandetid. Myndigheten bestämmer hur underrättelsen ska ske. En underrättelse ska dock alltid vara skriftlig om en

part begär det. Underrättelse får ske genom delgivning. (33 § förvaltningslagen). Enligt förarbetena till 33 § förvaltningslagen (prop. 2016/17:180 s 324) framgår att om en part får överklaga ett beslut ska han eller hon även underrättas om hur det går till. Bestämmelsen 33 § om information rörande överklagande av beslut syftar till att säkerställa att parten får nödvändig vägledning för att kunna ta till vara sin rätt och överklaga beslutet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist.

Utredaren Sara Angeria har varit föredragande i ärendet.